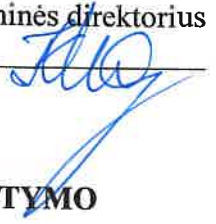

TVIRTINU

VšĮ Naujosios Akmenės ligoinės direktorius
Kęstutis Mazurkevičius
2022 m. gruodžio 21 d.

IŠVADA DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO MOKAMŲ PASLAUGŲ TEIKIMO SRITYJE

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 10 straipsniu, Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2021 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 2-246 „Dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos rekomendacijų patvirtinimo“, Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2022 m. balandžio 7 d. įsakymu Nr. V-721 „Dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, VšĮ Naujosios Akmenės ligoinėje (toliau – Ligoinė) buvo atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas mokamų paslaugų teikimo srityje.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas Ligoinės mokamų paslaugų teikimo srityje per pastaruosius trejus metus nebuvo atliktas. Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba nėra atlikusi korupcijos rizikos analizės Ligoinės mokamų paslaugų teikimo srityje.

Taikyti šie metodai: galiojančių vidaus teisės aktų analizė, veiklos analizė, duomenų tikslinimas žodžiu. Analizuotas laikotarpis nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2022 m. birželio 30 d. Šiuo laikotarpiu mokamų paslaugų iš viso buvo suteikta už 85054,18 Eur, iš kurių 2021 metais – 58991,74 Eur ir 2022 m. sausio - birželio mėn. – 26062,44 Eur.

VEIKLOS SRITIES ESAMOS SITUACIJOS VERTINIMAS

Analizės ir vertinimo tikslas – identifikuoti išorinius ir vidinius veiksnius, galinčius sudaryti prielaidas korupcijos pasireiškimui Ligoinės mokamų paslaugų teikimo srityje. Nustačius silpnąsias mokamų paslaugų teikimo sritis, parengti priemonių planą joms minimizuoti ir/ar pašalinti.

Analizuotas objektas – mokamų paslaugų teikimas.

Situacija vertinant pagal Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nurodytus sekančius kriterijus (paryškinta), nustatyta, kad:

1. „Yra buvę bandymų, pažeidžiant teisės aktų nustatytą tvarką, paveikti viešojo sektoriaus subjekto darbuotojus ar jų priimamus sprendimus“. Atvejų, atitinkančių šį kriterijų, analizuojamu laikotarpiu nebuvo užfiksuota. Ligoinės darbuotojų atsakomybė ir atskaitomybė yra pakankamai apibrėžtos. Ligoinės darbuotojams nėra suteikti įgaliojimai priimti vienasmenių administracinių sprendimų.

2. „Nustatyta korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų kitoje panašioje valstybės ar savivaldybės veiklos srityje ar procese ir yra pagrindo manyti, kad tokio pobūdžio korupcijos rizika gali būti ir šioje valstybės ar savivaldybės veiklos srityje ar procese“. Analizuojant mokamų paslaugų teikimo sritį, nenustatyta pagrindo manyti, kad gali kilti korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų padarymo rizika.

3. „Priimami sprendimai yra susiję su materialine ar kitokia suinteresuoto asmens nauda, leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu, kontrolės ar priežiūros vykdymu“. Mokamų paslaugų teikimo srityje tokių atvejų analizuojamu laikotarpiu nebuvo nustatyta.

4. „Kontrolės, priežiūros ar teisėsaugos institucijos nustatė valstybės ar savivaldybės veiklos srityje ar procese korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų“. Analizuojamu laikotarpiu Ligoinėje korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų mokamų paslaugų teikimo srityje nebuvo nustatyta.

5. „Gauta kitos pagrįstos informacijos apie valstybės ar savivaldybės veiklos srityje ar procese esamus korupcijos rizikos veiksnius“. Analizuojamu laikotarpiu nebuvo gauta pagrįstos informacijos apie korupcijos rizikos veiksnius mokamų paslaugų teikimo srityje.

Nustatant korupcijos pasireiškimo tikimybę Ligoninės teikiamų mokamų paslaugų srityje, buvo peržiūrėti vidaus teisės aktai, reguliuojantys Ligoninės darbuotojų funkcijas, sprendimų priėmimo tvarką ir atsakomybę teikiant mokamas paslaugas.

Atlikta analizė parodė, kad atskirų darbuotojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka ir atsakomybė šioje srityje yra pakankamai išsamiai reglamentuoti. Tinkamas kolegialumo, viešumo ir skaidrumo principų įgyvendinimas Ligoninės veikloje, išsamus darbuotojų veiklos reglamentavimas ir veiklos kontrolė leidžia priimti skaidrius sprendimus ir išvengti pašalinio poveikio jų priėmimo procese.

Ligoninėje mokamų paslaugų teikimas analizuojamu laikotarpiu buvo vykdomas vadovaujantis Mokamų paslaugų apmokėjimo tvarka, patvirtinta Ligoninės direktoriaus 2019 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. V-80 „Dėl mokamų paslaugų apmokėjimo tvarkos patvirtinimo“ bei Ligoninės direktoriaus 2020 m. rugsėjo 10 d. įsakymu Nr. V-94, 2021 m. balandžio 1 d. įsakymu Nr. V-27, 2021 m. spalio 28 d. įsakymu Nr. V-71, 2022 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. V-10 ir 2022 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. V-23 patvirtintais Mokamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų sąrašais ir kainomis, taip pat asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo ir apmokėjimo privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis sutartimis, sudarytomis su Šiaulių teritorine ligonių kasa, bei medicinos laboratorinių tyrimų paslaugų pirkimo – pardavimo sutartimis, sudarytomis su juridiniu asmeniu. Be to, analizuojamu laikotarpiu mokamų paslaugų teikimas buvo reglamentuotas ir Ligoninės vidaus tvarkos taisyklėse, patvirtintose Ligoninės direktoriaus 2019 m. rugpjūčio 7 d. įsakymu Nr. V-44 „Dėl vidaus tvarkos taisyklių patvirtinimo“.

Mokamoms asmens sveikatos priežiūros paslaugoms priskiriamos paslaugos, kurių išlaidos nekompensuojamos iš valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų, privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau – PSDF) biudžeto lėšų ir valstybės, savivaldybių, įmonių ir kitų organizacijų sveikatos fondų bei lėšų, skirtų sveikatos programoms finansuoti.

Už mokamas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurios suteikiamos Ligoninėje, moka patys pacientai arba kiti fiziniai ar juridiniai asmenys (darbdaviai, papildomo (savanoriškojo) sveikatos draudimo paslaugas teikiančios įstaigos ar kt.).

Mokamas paslaugas, tyrimus ir procedūras Ligoninė teikia užtikrinusi, kad šias paslaugas, apmokamas iš PSDF biudžeto lėšų, nustatytą dieną gautų visi jų laukimo eilėje užregistruoti pacientai.

Būtiniosios medicinos pagalbos paslaugos (pirmosios medicinos pagalbos ir stacionarinės bei nestacionarinės skubios medicinos pagalbos paslaugas), kurių sąrašas patvirtinamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu ir yra teikiamos šalies nuolatiniams gyventojams, nėra priskiriamos prie mokamų paslaugų.

Mokamos asmens sveikatos priežiūros paslaugos analizuojamu laikotarpiu Ligoninėje teikiamos:

1. Asmenims, neapdraustiems privalomuoju sveikatos draudimu ir nesant būtiniosios medicinos pagalbos paslaugų reikalaujančios būklės.

2. Apdraustiems, bet savo iniciatyva, be siuntimo besikreipiantiems į Ligoninę, išskyrus atvejus, kai be siuntimo kreipiamasi dėl būtiniosios medicininės pagalbos arba pageidauja mokamų medicininių paslaugų.

3. Ne Lietuvos Respublikos piliečiams, neturintiems leidimo nuolatiniam gyvenimui Lietuvoje.

4. Kai paslaugos yra nesusijusios su liga ir paciento iniciatyva pasirinktos.

5. Mokama už paslaugas, kurių išlaidos nekompensuojamos iš privalomojo sveikatos draudimo fondo, valstybės ir savivaldybių biudžetų.

Mokamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų sąrašas ir šių paslaugų kainos tvirtinamos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu.

Kitas sveikatos priežiūros paslaugas, kurios nėra išvardintos mokamų paslaugų sąrašė ir nepriskirtos būtiniosios medicinos pagalbos paslaugoms, teikiamoms Ligoninėje nuolatiniams

Lietuvos gyventojams, apmoka patys pacientai arba už juos gali sumokėti kiti fiziniai ar juridiniai asmenys bei savanoriškojo draudimo įstaigos, kai:

1. Pacientas yra neapdraustas privalomuoju sveikatos draudimu ir kreipiasi į sveikatos priežiūros įstaigą dėl paslaugų suteikimo.

2. Pacientas, neturėdamas pirminės sveikatos priežiūros gydytojo ar gydytojo specialisto siuntimo (jei teisės aktuose nėra numatytos kitos sąlygos), pats kreipiasi į sveikatos priežiūros įstaigą. Tuo atveju, jei pacientas yra apdraustas privalomuoju sveikatos draudimu ir gydytojas specialistas nustato, kad pacientas kreipėsi pagrįstai, tolimesnio gydymo išlaidos apmokamos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto.

3. Paciento pageidavimu teikiamos papildomos paslaugos. Prie papildomų paslaugų priskiriamos paslaugos, kurias pasirenka pacientas ir jos nėra susijusios su pagrindinės ligos (diagnozuotos) gydymu, o priklauso kitam lydinčiam susirgimui (ligai) ir gali būti teikiamos tik leidus tuo metu pacientą gydančiam gydytojui.

4. Lietuvos nacionalinei sveikatos sistemai nepriklausančių įstaigų gydytojų siuntimu, Ligoninėje teikiamos paslaugos (gydytojų konsultacijos, procedūros, tyrimai ir kt.), kurios yra būtinos, kad gydytojas galėtų pacientams suteikti paslaugas pagal savo kompetenciją.

5. Ligoninė yra išnaudojusi lėšas (lėšų limitą), numatytas sutartyje su teritorine ligonių kasa, ir Ligoninės administracija matomoje vietoje yra paskelbusi, kad laikinai, dėl lėšų trūkumo negali teikti tam tikrų planinio gydymo paslaugų, o apdraustas privalomuoju sveikatos draudimu pacientas, norėdamas gauti paslaugą skubos tvarka, sutinka pats už ją sumokėti.

6. Ligoninėje paslaugos teikiamos užsienio piliečiams, jei tarptautinėse sutartyse nenurodyta kitokia sveikatos priežiūros paslaugų apmokėjimo tvarka. Šios ir 2 punkte suteiktos mokamos paslaugos yra apmokamos ne didesnėmis nei Sveikatos apsaugos ministerijos patvirtintomis bazinėmis kainomis.

Ligoninėje teikiamos mokamos sveikatos priežiūros paslaugos atitinka Ligoninės turimą licenciją. Informacija pacientams apie Ligoninėje teikiamas mokamas paslaugas, jų teikimo sąlygas, kainas, apmokėjimo už jas tvarką yra prieinama, pakabinta matomoje vietoje – Ligoninės registratūros vestibulio skelbimų lentoje bei patalpinta viešame Ligoninės interneto puslapyje <http://nal.lt>. Informacija apie mokamų paslaugų teikimą taip pat yra ir kiekviename Ligoninės padalinyje. Už šios informacijos savalaikį atnaujinimą ir paskelbimą atsakingas Ligoninės ekonomistas.

Jeigu besikreipiančiam dėl mokamos bet kurios rūšies paslaugos rašytinė informacija, susijusi su paslaugos apmokėjimo ypatumais, nepakankama arba nesuprantama, šiai paslaugai registruojantis Ligoninės darbuotojas suprantamai patikslina šią informaciją.

Už paslaugas mokama Ligoninės registratūros kasoje arba Skubios pagalbos ir konsultacijų skyriuje (Ligoninės registratūros kasos nedarbo metu).

Ligoninės registratūros kasoje paėmus pinigus už mokamas paslaugas iš klientų, yra atspausdinami kasos aparato kvitai.

Skubios pagalbos ir konsultacijų skyriuje už mokamas paslaugas paimant pinigus iš klientų, yra išrašomi pinigų priėmimo kvitai. Juose yra nurodoma data, sumokėta pinigų suma, asmuo, sumokėjęs pinigus, ir konkreti paslauga, už kurią buvo sumokėta (pvz., už konsultaciją). Pinigų priėmimo kvitus pasirašo asmuo, sumokėjęs pinigus, ir juos priėmęs Ligoninės darbuotojas.

Pagal kasos ir pinigų priėmimo kvitų duomenis, Ligoninės vyr. buhalteris išrašo kasos pajamų orderius. Juose yra užfiksuojama tam tikrą dieną už mokamas paslaugas gauta pinigų suma. Suteiktos paslaugos įvardijamos pagal savo pobūdį sekančiais:

- už medicininės paslaugas;
- už odontologines paslaugas;
- už transporto paslaugas;
- už kitas paslaugas (pvz., už dokumentų kopijų padarymą).

Kasos pajamų orderius pasirašo iš klientų pinigus paėmęs Ligoninės darbuotojas, buhalteris (kasininkas) ir vyr. buhalteris.

Visi už mokamas paslaugas gauti pinigai yra perduodami Ligoninės buhalterii (kasininkui), kuris juos įneša į Ligoninės kasą. Kasoje pinigai yra laikomi paprastai iki 3000 Eur sumos ir tada įnešami į Ligoninės sąskaitą banke.

Prieš teikiant mokamas paslaugas, pacientas (jo atstovas) yra žodžiu informuojamas apie galimybę konkrečią paslaugą gauti Ligoninėje nemokamai, išskyrus tuos atvejus, kai paslaugos įtrauktos į mokamų paslaugų sąrašą.

Informacija apie suteiktas mokamas paslaugas apskaitoma įvedant duomenis į Privalomojo sveikatos draudimo informacinę sistemą. Visi iškilę ginčai dėl mokamų paslaugų teikimo analizuojamu laikotarpiu, buvo sprendžiami su Ligoninės direktoriaus pavaduotoju gydymui.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė Ligoninėje analizuotu laikotarpiu (nuo 2021-01-01 iki 2022-06-30) mokamų paslaugų srityje vertintina kaip neegzistuojanti. Nenustatyta sričių, kuriose egzistavo korupcijos pasireiškimo tikimybė.

Teisininkas

Rolandas Sakalauskas